

REGIJSKO DRUŠTVO EKOLOŠKEGA GIBANJA IVANČNA GORICA
EKO ODBOR LIVAR IVANČNA GORICA
EKO ODBOR LIVAR ČRNOMELJ
Zalog 11, 8000 Novo mesto, Slovenija
MOB: 041/415-358 (Aleš Plut)

Številka: 0870/08_17

Datum: 04.08.2017

Zadeva: ZAPISNIK UGOTOVITEV EKO PATRULJE RDEG IVANČNA GORICA

Ugotovljeno dne 04.08.2017 ob 10.00 uri, na kraju Loke, vodnjak na parc. št. 1429, k.o. Gorenja Straža,

Občina Straža, KS /,

Opravljen pregled na tel. prijavo, dne 04.08.2017, ura 9.30.

Prevoženi KM: 1.

LEGA:

Legja odlagališča (relief)

1. ravna tla
2. pobočje
3. vrtača
4. brezno, jama
5. grapa
6. izkopen jašek ali kanal
7. ježa terase
8. umetna udornina
9. struga potoka
10. breg reke, jezera

Razdalja do prve hiše

1. znotraj naselja
2. pod 100 m
3. 100-500 m
4. 500-1000 m
5. nad 1000 m

Višina glede na naselje

1. nad naseljem
2. v isti višini
3. pod naseljem

Ukrepi za varovanje okolja

1. ograja
2. tabla za prepoved
3. nič

Predlog sanacije

1. odvoz --- m³
2. zasutje --- m³
3. poseben projekt

Način sanacije

1. ročno
2. strojno
3. kombinirano

Raba tal

1. kmetijske površine
2. gozd
3. grmovje
4. omejek
5. neobdelane površine
6. opuščen kop/kamnolom
7. tovarniške površine
8. vaške površine (znotraj vasi)
9. rob poti, ceste, železnice
10. površine namenjene odlaganju

ODLAGALIŠČE

Vrsta odlagališča

1. splošno
2. zasebno
3. enkratno
4. INDUSTRIJSKO
5. zasmetene površ. ob cesti
6. ob frekventnih točkah
7. zasmeteni bregovi vode

Vpliv na okolico (možnih več odg.)

1. smrad
2. onesnažene površinske vode
3. onesnaževanje podtalnice
4. nevarnost požara
5. izrazito kvari videz
6. škoda na vegetaciji
7. plazovi
8. manj pomembno

Dostop do odlagališča

1. asfalt
2. makadam
3. kolovoz
4. steza
5. nič

ODPADKI

- (če so poleg gospodinjstkih še kateri izraziti ali pomembni)
- ___ % klasični gospodinjstki
 - ___ % živila (11.12)
 - ___ % mrhovina (13)
 - ___ % gnoj (137)
 - ___ % usnje (14)
 - ___ % lesni odpadki (17)
 - ___ % papir (19)
 - ___ % mineralni izvor (31)
 - ___ % kovine (35)
 - ___ % kemikalije (51-55.59)
 - ___ % plastika, guma (57)
 - ___ % tekstilni odpadki (58)
 - ___ % radioaktivni odp. (71)
 - ___ % mulj čist.n. (943-945)
 - ___ % bolnišnični odp. (97)
 - ___ % kosovni odpadki (XX)
 - ___ % ele. filter. pepel (XX)

Bližina vode

1. v stoječi vodi
2. v poplavljenem obm. stoječe vode
3. na bregu potoka, reke
4. v poplavljenem obm. potoka, reke
5. tik nad potokom (izcejanje)
6. izven poplavnega območja
7. pritek odpadne vode v potok, reke, jezera

Vodovarstveni pas

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
5. izven vodovarstvenega območja

Oddaljenost od poti

100 m,

Geološka podlaga

---,

Zaščitena območja

1. znotraj naravnega parka
2. bližina naravnega spomenika
3. bližina kulturnega spomenika
4. izven zaščiteneh območij

Stanje odlagališča

1. živo
2. opuščeno
3. zasuto

Na ekološki patrulji je bilo ugotovljeno naslednje:

Vaščan vasi Loke, tudi član RDEG Ivančna Gorica, ima iz svojega vodnjaka pri reki Krki (parc. št. 1429, k.o. 1447 Gorenja Straža, od brega oddaljen približno 5 m) napeljan podzemni cevovod do svojega vrta, kjer vodo iz vodnjaka, ki se napaja izključno iz podtalnice, uporablja za zalivanje vrtnin. Pred več kot štirimi desetletji so si tovrstne vodnjake skopali sami vaščani, preden je bil urejen vodovod. Vodo iz vodnjakov so tudi pili, saj je bila pitna. Teh vodnjakov je več, v neposredni bližini je vsaj še eden.

Danes, ko je želel zaliti vrtnine, nas je poklical, saj je iz pipe namesto vode pritekla neprosojno, zelo intenzivno smrdeča črna kemikalija!

Smrad je identičen smradu ostankov zgorene odpadne surovine na obratu nekdanje Opekarne Novo mesto v Zalogu pri Straži, kar je bilo v bližini obrata moč zelo intenzivno zaznati takoj po požaru, vonj pa je na obratu prisoten še danes. Obrat je od vodnjaka oddaljen 400 m zračne linije. Na podlagi tega je možno z veliko gotovostjo sklepati, da so vodnjak preko podtalnice napolnile količinsko zelo obsežne izcedne vode z neurejenega obrata, ki so nastale pri gašenju katastrofalnega požara izpred 14 dni. Ta je ohromil obrat, saj so bili uničeni ključni deli obrata, vključno z večino odpadne surovine, ki je vsebovala tudi nevarne odpadke - to so povedali gasilci, kot pričę; prav tako pa imamo tudi dokazne fotografije. Obrat ni imel najosnovnejše protipožarne ureditve, prav tako pa tudi ne zadrževalnika izcednih vod, zato so se le-te prosto izlivale skozi neutrjena tla obrata (zemlja), kjer so se na prostem skladiščile surovine, ostalo pa po starih in novih ceveh na poljedelske površine 1. kvalitete. Zemlja je zaradi suše zelo presušena, zato je obsežna izcedna požarna voda s travnika, ki je zavoljo rednega dotakanja izcednih vod v preteklih 10 letih popolnoma uničen, poniknila v zemljo v tako kratkem času, da tega vaščani ne pomnijo. Sklepamo, da je podtalnica na tem delu popolnoma kontaminirana s težkimi kovinami, smrtno nevarnimi kemikalijami, hormoni, strupi. Obstaja velika nevarnost, do bo večje deževje te izjemno nevarne kemikalije odplaknilo neposredno v Krko, če ne drugače, ob mešanju poplavne vode in vode iz vodnjaka, saj je ta od Krke oddaljen le 5 m in se nahaja v izrazito poplavnem območju. Takrat bo kontaminirana tudi struga reke Krke in predvidevamo množičen pogin rib, v več ponavljajočih se primerih!

Predlog za sanacijo:

Podtalnica je uničena in vodnjaki neuporabni za vrsto desetletij, če ne stoletje. Tu ni več pomoči. Lahko pa preprečimo prevelike, usodne vplive na reko Krko, in sicer s tem, da se uredi trajno črpanje vodnjakov in odvoz izjemno nevarnih voda na primerno čistilno napravo. Hkrati se uredi redni monitoring na vodnjakih, ki naj se izvaja v naslednjih številnih desetletjih, dokler se ne ugotovi izboljšanja stanja pod mejo »dovoljenega« onesnaženja. **K TEMU JE POTREBNO PRISTOPITI NEMUDOMA, pred naslednjim deževjem!**

Za pomoč pri analizi vode iz vodnjaka smo od gasilcev iz GRC Novo mesto prejeli tehnično dokumentacijo gasilnih sredstev, ki so bila uporabljena pri gašenju pred 14 dnevi. Večino je predstavljala voda, nekaj pa tudi dve vrsti gasilne pene. Prvo je penilo Alcoseal 3-6 (800l), drugo pa penilo Towalex MB 15 (400l). Dokumentacija je v priponki.

ZA ČISTO NARAVNO OKOLJE IN ZDRAVO ŽIVLJENJE!
VODA ZA ŽIVLJENJE (EU)

Predmet prijave je bil tudi foto dokumentiran (obkroži ustrezno):

DA

NE

Pripravil:
Aleš Plut

Predsednica RDEG Ivančna Gorica:
Sabina Klemenčič

Vročeno:

- IRSOP OE Novo mesto, vodja Marko Emeršič, Defranceschijeva ulica 1, 8000 Novo mesto;

V vednost:

- Občina Straža - Urad župana, Ulica talcev 9, 8351 Straža
- Inšpektorat RS za okolje in prostor, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana;
- Ministrstvo za okolje in prostor, ministrica Irena Majcen, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana;
- Agencija RS za okolje, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana;
- Direkcija RS za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana
- Policijska uprava Novo mesto, Ljubljanska cesta 30, 8000 Novo mesto

FOTO-DOKUMENTACIJA:

Slika 1 - Eden od vodnjakov pri Krki, z vidnim pokrovom - drugi je skrit v tleh na desni strani slike

Slika 2 - Črna voda iz pipe, ki je preko vodne pumpe (»hidrofor«) in cevovoda povezana z vodnjakom

Slika 3 - Plastenki vode iz vodovoda in vodnjaka

Slika 4 - Enako kot slika 3, slikano proti soncu

